

SATAKUNTALIITTO

Osoite: Pohjoisranta 11 D, 28100 PORI

19.3.2025

Kankaanpään kaupunki

kankaanpaan.kaupunki@kankaanpaa.fi

Viite: Lausuntonne 18.12.2024

Satakuntaliiton maakuntahallitus kiittää antamastanne Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistoa koskevasta lausunnosta. Valmisteluvaiheen lausunnot ja mielipiteet on käsitelty ja niihin laaditut vastineet on hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 17.3.2025/ 18 §. Alla on aihealueittain ryhmiteltyä lyhennelmä lausunnosta sekä niihin laadittu vastine.

Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;

Turvataan maatalous- ja elintarviketuotannon edellytykset.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys;

Kankaanpään kaupunki katsoo, että matkailun ja virkistyksen kehittämisen yhteystarpeen tunnistaminen ja osoittaminen väleillä Lauhavuori-Hämeenkanan Geopark ja Kankaanpään keskusta-Hämeen kangas-Jämi on hyvä ja ohjaa virkistysalueiden ja matkailun kehittämistä Pohjois-Satakunnassa oikean suuntaisesti.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen;

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on saatu hyvin sovitettua yhteen.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Kankaanpään kaupunki toteaa, että Pori-Kankaanpää-Jämijärven yhdys- ja sivuradan (yr) suunnittelumääräyksen täydentäminen "Maankäytön suunnittelulla on turvattu yhdys- ja sivuratojen kehittämismahdollisuudet"-lisäys tukee Kankaanpään aikaisemmin jättämää huomiota raitiotieliikenteen uudelleen käyttöönotosta välillä Pori-Kankaanpää Haapamäki.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Osallistuminen, vuorovaikutus ja kaavaprosessin keskeiset vaiheet;

Kankaanpään kaupunki pitää hyvänä, että maakuntakaavan laadinnassa on mahdollistettu osallistuminen suoraan alueellisia sidosryhmiä osallistamalla mm. elinkeinoelämän toimijoita ja muita

sidosryhmiä kuuntelemalla esim. Satakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksien selvitystyöllä ja tähän liittyvillä työpajoilla.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan nykytilan kuvaus kaavaselostuksessa;

Kankaanpään kaupunki näkee, että Satakunnan elinkeinorakenteeseen ja muuttoliikenteeseen vaikuttaa oleellisesti myös koulutus ja erityisesti se minkä alojen osaajia Satakunnassa koulutetaan ja valmistuu. Koulutuksen järjestämisen sijainnilla on vaikutusta suoraan asukaslukuun kuin myös yritysten mahdollisuuteen löytää osaajia tarpeilleen. Satakunnassa tarjolla olevat työpaikat ja osaamisen kohtaaminen muodostavat oleellisen motiivin maakunnan alueella pysymiseen, alueen pito- ja vetovoimaan. Maakunnassa on koulutuksen osalta tarjolla myös uniikkeja opiskelun mahdollisuuksia, joilla on vetovoimaa yli maakuntarajojen. Tästä olisi hyödyllistä olla oma tiivistyksensä ja mahdollinen kartta-aineisto vallisevasta tilanteesta.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 kaavaselostuksen nykytilan kuvausta päivitetessä ja täydennettäessä pyritään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan lausunnossa esitetyt täydennysehdotukset.

Satakunnan maakuntakaavan suunnittelun lähtökohdat;

Kankaanpään kaupunki toteaa, että kaavoituksella ei tule rajoittaa maaseutualueiden rakentamismahdollisuuksia.

Alueidenkäyttölain 25 §:n mukaan maakuntakaava on yleispiirteinen alueiden käytön suunnitelma, jossa aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

Maakuntakaavoitusta koskevat alueidenkäyttölain 5 §:n mukaiset alueiden käytön suunnittelun tavoitteet, joiden perusteella tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää muiden tavoitteiden ohella myös yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta, yhdyskuntien toimivuutta ja yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta. Alueiden käytön tavoitteita toteuttavat alueidenkäyttölain 28 §:n mukaiset sisältövaatimukset.

Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa kiinnitetään erityisesti huomiota muiden sisältövaatimusten lisäksi myös maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen alueidenkäyttölain 28 §:n mukaisesti. Alue- ja yhdyskuntarakenteen sisältövaatimus kattaa kaupunkialueiden lisäksi myös maaseutualueet ja maaseutualueiden kyläverkoston.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteiden mukaan kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta edistetään Satakunnassa kehittämällä kyläverkostoa sen omista lähtökohdista, missä otetaan huomioon olemassa olevat rakenteet, palvelujen saatavuus, elinkeinotoiminnan monipuolisuus sekä ympäristöarvojen säilyminen.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa on osoitettu kohdemerkinnällä maakunnan keskusverkkoon kuuluvia maaseudun kyliä. Kylämerkinnällä osoitetaan maakunnan aluerakenteen kannalta merkittävimmät taajamien ulkopuoliset asumiskeskittymät. Kylien merkittävyys on arvioitu laadullisesti käyttäen kriteereinä kyläalueiden väkilukua, palveluita, kylätoiminnan aktiivisuutta, arvokasta kulttuuriympäristöä, erityisiä vetovoimatekijöitä (esim. matkailu- tai luontokohde), yleiskaavatilannetta ja kylän sijaintia suhteessa maakunnan muuhun aluerakenteeseen.

Maakuntakaavan merkintöjen väliin jäävät nk. valkoiset alueet ovat pääosin maaseudun maa- ja metsätalousalueita ja maaseudun haja-asutusalueita. Valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta ja muuta maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu valtakunnallisia, maakunnallisia tai ylikunnallisia tarpeita eikä niille siten lähtökohtaisesti tule myöskään kuntakaavoissa osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää alueiden käyttöä. Valkoisille alueille voi kuitenkin kohdistua koko maakuntaa

koskevia suunnittelumääryksiä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Kaavan vaikutusten arviointi;

Kankaanpään kaupungin mielestä huomiota ja yhteisvaikutuksien arviointia tulisi tehdä vielä maakunnan liittymisestä muihin ympäröiviin maakuntiin ja kuntarajojen välillä. Etenkin Pohjoisessa Satakunnassa on meneillään hankkeita, joissa vaikutukset näkyvät yli kunta- ja maakuntarajojen.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Satakunnan maakuntaan ja arvioinnissa keskitytään erityisesti Satakunnan alueelle kohdistuviin vaikutuksiin. Maakuntakaavan luonteen ja tarkastelunäkökulman perusteella vaikutusalue on kuitenkin maakuntaa laajempi esim. ylimaakunnallisten vaikutusten osalta.

Vaikutusten arviointi on kiinteä osa Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaprosessia. Arviointia on tehty ja tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin lähtien Satakunnan maakuntakaavaa 2050 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maakuntakaavalle asetettujen tavoitteiden laadinnasta. Kaavan yhteisvaikutuksia tarkastellaan valitun kaavaratkaisun perusteella ehdotusvaiheissa 1 ja 2. Vaikutusten arvioinnin sisältö ja menetelmät tarkentuvat kaavaprosessin edetessä osallistumisen, tavoitekeskustelujen ja vuorovaikutuksen kautta.

Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne;

Kankaanpään kaupunki huomauttaa, että kaavamerkinnöissä jää epäselväksi, mikä Kankaanpään keskustan teollisuusalueiden t1 ja T1 -merkintöjen ero on ja miksi t1:n tapauksessa on karttaan piirretty suoja/konsultointivyöhykkeet. Merkintöjen kuvauksessa ja suunnittelumääräyksessä puhutaan täsmälleen samoista asioista. Selostuksen osa B:ssä kartalla 6 tätä jakoa on hieman avattu. Turvataan maatalous- ja elintarviketuotannon edellytykset.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa on osoitettu merkinnällä T1 ja t1 merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa merkittäviä vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, ja joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta (SEVESO III- direktiivi). Merkinnällä T1 ja t1 osoitetaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston julkaiseman Kemikaalilaitosten konsultointivyöhykkeet luettelossa (4.1.2024) nimetyt Seveso III -direktiivin mukaiset laitokset, joiden konsultointivyöhyke on vähintään 1 km. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuvista teknisistä syistä pienialaiset aluevaraukset osoitetaan ympyrämuotoisella merkinnällä kirjainsymbolilla t1. Jatkosuunnittelun yhteydessä teollisuus- ja varastotoimintojen aluevaraukset ja niiden konsultointivyöhykkeet tarkistetaan ja mahdollisesti puuttuvat konsultointivyöhykkeiden merkinnät lisätään maakuntakaavaehdotukseen.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen;

Kankaanpään kaupunki huomauttaa, että selosteen B osan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen alle 10ha:n kohteiden taulukon numerointi eroaa kartalla näkyvästä numeroinnista, ainakin Kankaanpään osalta. Karttayhdistelmässä asia ok.

Lausunnon tekniset kommentit otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja taulukkojen ja karttojen numeroinnit tarkistetaan ja korjataan.

Kansallinen turvallisuus, huoltovarmuus;

Turvataan maatalous- ja elintarviketuotannon edellytykset.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Selostuksen osassa A sivulla 71 todetaan hyvin trendistä, jossa eteläisemmän Suomen keskeiset kaupunkiseudut ovat rakentumassa yhdeksi vyöhykkeiseksi suuralueeksi, johon kytkeytyminen on Satakunnan menestymisen kannalta keskeisen tärkeää. Etenkin Pohjois-Satakunnan elinvoiman ja kehittymismahdollisuuksien kannalta on yhteys Parkanoon ja Parkanon juna-asemalle oleellinen. Yhteydet Pirkanmaan suuntaan, Kankaanpäästä ja Niinisalon varuskunnasta, seudullisesti merkittävällä seutualueella 261 Kankaanpäästä Jämijärven kautta Ikaalisiin vaativat tämän takia kehitystä. Maakuntakaavan tulisi tukea näiden tieyhteyksien vahvistamista. Liikennöinti on nykyin vilkasta ja yhteys merkittävä myös alueellisen saavutettavuuden kannalta.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne;

Kankaanpään kaupunki näkee erittäin hyvänä asiana, että Niinisalon ampuma- ja harjoitusalueen melualueen (me1) rajausta mahdollistaa paremmat edellytykset Kankaanpää-Niinisalo-Jämijärvi-akselin kehitykselle. Rajausta on nyt aikaisempaa maakuntakaavaa paremmin linjassa Kankaanpään kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen (kk) kanssa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys;

Kankaanpään kaupunki toteaa, että Matkailun ja virkistykseen kehittämisen yhteystarvemerkintä välillä Ahlainen-Yyteri näyttää jatkuvan kaavakartalla kuitenkin Ahlaisilta Honkajoen Pappilankylälle ehkä kohti Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäalueen matkailun ja virkistykseen kehittämisyöhykettä (mv-1). Kankaanpään kaupunki ehdottaa, että yhteystarpeen merkintää kartalla tai merkinnän nimeä tarkennetaan niin, että siitä selviää minkä alueen kehitystä merkinnällä tarkalleen ottaen haetaan. On kuitenkin hyvä, että länsi rannikon yhteys kohti Satakunnan pohjoista matkailun ja virkistykseen vyöhykettä on näin kartassa osoitettu ja tunnistettu.

Ehdotukseen kiinnitetään huomiota kaavan jatkosuunnittelussa.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Energiatuotannon selvitysalueiden (se-au ja se-tv) kohdalla Kankaanpään kaupunki huomauttaa Kankaanpäässä käynnissä olevista Pahkaviidankeitaan ja Lammasviidankeitaan aurinkoenergian tuotannon alueista, jotka sijoittuvat Honkajoen kylän molemmin puolin länsi-itä suunnassa. Näiden lisäksi tutkitaan parhaillaan Lakkikeitaan ja Pitkäkankaan aurinkoenergiatuotannon sijoittumista Lammasviitakeitaan tuntumaan.

Satakunnan maakuntakaavan luonnoksen ratkaisussa lähdettiin siitä, että aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista ohjataan lähinnä yleisellä suunnittelumääräyksellä. Osa vireillä olevista aurinkovoimahankkeista on kuitenkin merkitty kaavaluonnokseen selvitysalueina (se-au). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueilla sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta. Lausunto merkitään tiedoksi.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Lisäksi Kankaanpään kaupunki huomauttaa, että tuulivoima-alueen nro 5 nimeäminen Keskustaksi on hieman epäselvä tapa merkitä alue. Kuvaavampaa voisi olla alueen nimeäminen Paholammikooninkallion tuulivoima-alueeksi tai Kirkkokallion tuulivoima-alueeksi.

Alueiden nimeämistä koskeva kommentti merkitään tiedoksi ja asiaa pohditaan ehdotusvaiheessa.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Marjakeitaan tuulivoimaloiden alue, joka nyt on selvitysalueeksi (se-au) osoitettu, tulisi osoittaa tuulivoimaloiden alueeksi tv-1.

Marjakeitaan (se-tv) alueen osalta todetaan, että Satakuntaan on muodostumassa merkittäviä tuulivoimaloiden keskittymiä erityisesti Selkämeren rannikolla sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakuntien raja-alueilla. Samoilla alueilla on myös uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa saadussa palautteessa on korostettu myös energiantuotannon ylimatekunnallisia ympäristövaikutuksia ja esitetty tarve huomioida nämä maakuntakaavan jatkosuunnittelussa. Lausunto merkitään tiedoksi.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt;

Jos kaavamerkinnällä ja tämän määräyksillä on tarkoituksena korostaa alueen rajautumista toisen maakunnan/kunnan rajaan ja siten korostaa yleiskaavatyöskentelyssä tehtävää yhteistyötä, vaikutusten arviointia ja harkintaa yli kuntarajojen, niin merkintä on ymmärrettävämpi, mutta tämä voisi olla selkeämmin ilmaistu kaavakartalla ja määräyksissä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaava 2050 valmistellaan palautteeseen annettujen vastineiden perusteella. Valmistelussa otetaan huomioon myös kaavatyön aikana tehtävät jatkoselvitykset.

Yhteistyöterveisin Satakuntaliiton maakuntahallitus

Lisätietoja:

Alueiden käytön johtaja Susanna Roslöf, 044 711 4334 etunimi.sukunimi@satakunta.fi
Maakunta-arkkitehti Daniel Nagy, 044 711 4348 etunimi.sukunimi@satakunta.fi